

Urząd Miejski
ul. Kościuszki 27
89-650 Czersk

GMINA CZERSK

ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY CZERSK ZA 2015 ROK

Czersk, kwiecień 2016 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1. Cel i podstawowe założenia analizy	3
1.2. Uwarunkowania formalno–prawne	4
2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2015.....	5
2.1. Zmieszane odpady komunalne.....	6
2.2. Odpady zielone	6
2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	6
2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania	7
2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane	7
2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.....	7
3. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2015 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2016 i dalsze lata	9
3.1. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2015 r. na terenie Gminy Czersk.....	9
3.2. Rozbudowa i modernizacja RIPOK - Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór	13
3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2016 i kolejne lata	13
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2015 r.....	14
4.1. Koszty gospodarowania odpadami w 2015 roku.....	14
4.2. Planowany budżet Gminy Czersk na gospodarkę odpadami w 2016 r.....	15
5. Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2015 r.....	16
6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2015 r. o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.	16
7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2015 r.	17
8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu Gminy Czersk w roku 2015	20
9. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	21
Odpowiedzi na główne pytania analizy.....	24
10. Materiały wykorzystane	26

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i podstawowe założenia analizy

Celem sporządzenia przedmiotowej analizy jest dokonanie oceny stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk za rok 2015 oraz weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania ww. odpadami. Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czersk.

Podstawowe założenia niniejszej analizy to weryfikacja niżej wymienionych zagadnień:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2015 r.;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na 2016 r. i dalsze lata;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2015 r.;
- liczba mieszkańców Gminy Czersk według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.;
- liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2015 r. umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 ww. ustawy;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2015 r.;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2015 r.;
- wnioski i rekomendacje.

Przedmiotowa analiza ma na celu podjęcia próby udzielenia odpowiedzi na niżej postawione pytania, sprawdzenie czy Gmina Czersk w zakresie gospodarki odpadami realizuje wszystkie wymogi zapisane w przepisach prawa dot. systemów postępowania z odpadami komunalnymi tj.:

1. Czy na terenie Gminy Czersk system gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelniony, tj. czy objęcie nim aktualnego kręgu podmiotów zapewnia prawidłową realizację obowiązków Gminy?
2. Czy na terenie Gminy Czersk prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych u „źródła”?
3. Ile wynosiła w 2015 r. masa odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowanie?
4. Czy na terenie Gminy Czersk wybudowano nowoczesne instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów?
5. Czy na terenie Gminy Czersk eliminuje się nielegalne składowiska odpadów?
6. Czy Gmina prowadzi w sposób właściwy monitoring postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości?

Odpowiedzi na ww. pytania zostaną zawarte we wnioskach i rekomendacjach przedmiotowej analizy.

1.2. Uwarunkowania formalno–prawne

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Czersk za 2015 r. została sporządzona zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, w szczególności z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 250).

Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się ze sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzanymi przez Burmistrza, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ww. ustawy, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Pomorskiego oraz Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Gdańsku w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego ona dotyczy.

Przy sporządzaniu niniejszej analizy opierano się również o następujące dokumenty strategiczne oraz opracowania:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 przyjęty Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 roku;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. Nr 101, poz. 1183);
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Czersk na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2011;
- „Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r.;
- sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.;
- zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2015 sporządzone przez ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.;
- plany inwestycyjne ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.

a także w oparciu o inne ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami, m.in.:

- ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 250).
- ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t. j. - Dz. U. z 2015 r., poz. 687);
- ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1688);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno–biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645);
- Uchwałę nr VI/61/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk.

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w roku 2015

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych od nich zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z zasadą określoną w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Z dniem 4 kwietnia 2013 r. nowo wybudowana instalacja w Nowym Dworze zyskała miano statusu Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 557/XXVII/13 z dnia 25 lutego 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wykonania "Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018" i od tego momentu odpady z terenu Gminy Czersk przekazywane są do tej instalacji. Obsługuje ona Region Południowo – Zachodni Województwa Pomorskiego.

Zakład Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o. o. jest jedyną instalacją w Regionie, która ma status regionalnej instalacji i która jest w stanie w sposób mechaniczno–biologiczny przetwarzać wytworzone na terenie Gminy Czersk odpady. Jest to zgodne z obecnie obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno–biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052).

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytworzone odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego w celu między innymi ograniczenia zagrożenia dla środowiska, a także zmniejszenia objętości składowanych odpadów. W związku z powyższym, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o odpadach, od roku 2013 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko frakcje z grupy 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 nie nadające się do odzysku, powinny być przekazywane do składowania – jednak tylko na instalacje posiadające status RIPOK.

Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze została wybudowana na potrzeby obsługi Regionu Południowo – Zachodniego, który skupia ok. 150 tys. mieszkańców, zamieszkujących takie gminy jak: Gmina Miejska Chojnice, Gmina Chojnice, Gmina Miejska Człuchów, Gmina Człuchów, Gmina Brusy, Gmina Czersk, Gmina Konarzyny, Gmina Debrzno, Gmina Czarne, Gmina Przechlewo, Gmina Koczala, Gmina Rzeczenica.

Instalacja jest w stanie zebrać, przetworzyć i zagospodarować 35 000 Mg odpadów komunalnych zmieszanych w roku oraz 17 500 Mg odpadów biodegradowalnych pochodzących z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów, a także czystych odpadów zielonych (m.in.: liście, gałęzie, trawa, słoma itp.). Analizie poddano strumień odpadów wytworzony na terenie Gminy Czersk, i który został skierowany do zakładu w Nowym Dworze.

W roku 2015 do instalacji zarządzanych przez ZZO Nowy Dwór trafiło 5.527,9 Mg odpadów wytworzonych na terenie Gminy Czersk.

2.1. Zmieszane odpady komunalne

Fracja ta o kodzie 20 03 01 w łącznej ilości 3.687,8 Mg trafiła do Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. z terenu Gminy Czersk w 2015 r.

Dominujący udział w masie odpadów oddanych do ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. stanowią zmieszane odpady komunalne. Kolejnymi kategoriami pod względem ilości dostarczonych odpadów są odpady o kodzie 20 01 99 – inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny, obejmujące popioły i odpady biodegradowalne oraz opakowania ze szkła i zmieszane odpady opakowaniowe.

2.2. Odpady zielone

Odpady zielone to głównie odpady z grupy 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji oraz 20 01 99 – Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (bio). Te dwie frakcje w 2015 r. zostały w całości przyjęte przez instalację w Nowym Dworze w ilości 330,5 Mg. Są to odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania.

Tabela nr 1. Ilość odpadów zielonych przyjęta przez RIPOK w Nowym Dworze.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość (Mg)	Metoda zagospodarowania
1.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - bioodpady	324,7	R3 – Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
2.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	5,8	R12 – Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1 do ustawy o odpadach
Razem			330,5	

Źródło: dane uzyskane z ZZO Nowy Dwór Sp. z o.o.

Gmina Czersk ograniczyła w 2015 r. masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania do 32,88 %, wobec 50 % określonych Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów. Oznacza to, że osiągnięty wynik jest o wiele korzystniejszy, niż wymagają tego aktualne przepisy prawa.

Należy jednak pamiętać, że Gmina Czersk jest terenem, gdzie dominuje głównie produkcja rolna i w związku z tym nie należy spodziewać się znacznych ilości odpadów biodegradowalnych pochodzących z jej terenu, które będą trafiały do instalacji w Nowym Dworze. Znaczna część tego typu odpadów jest i będzie dalej zagospodarowana przez mieszkańców gminy we własnym zakresie i na swoje potrzeby.

2.3. Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczona do składowania

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczoną do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. Odpady te powstają w instalacjach w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. W instalacji RIPOK Nowy Dwór, ze względów technologicznych, odpad o kodzie 19 12 12 powstaje

w dwóch miejscach. Pierwsze miejsce to odsianie frakcji o wielkości 0 – 80 mm na sicie, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm jest kierowana do kompostowni w celu ustabilizowania, z kolei odpady pozostałe po sortowaniu odpadów komunalnych są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu.

Zgodnie z uzyskanymi danymi za 2015 r. udział Gminy Czersk we frakcji 0 – 80 mm poddanej stabilizacji w procesie kompostowania, wydzielonej ze strumienia odpadów komunalnych, wyniósł 2.177,74 Mg. Odpad ten spełnił wymagania, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052), co jest dowodem prawidłowo dobranej technologii do zagospodarowania odpadów biodegradowalnych.

Udział Gminy Czersk w przekazanej do unieszkodliwienia frakcji powyżej 80 mm stanowi 1.224,97 Mg. Odpad ten zawiera frakcję ulegającą biodegradacji nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

2.4. Odpady ulegające biodegradacji zebrane selektywnie, nieprzekazane do składowania

Jak już wyżej opisano, w 2015 r. do instalacji w Nowym Dworze w sposób selektywny trafiło łącznie 5,8 Mg odpadów ulegających biodegradacji zebranych selektywnie, nieprzekazanych do składowania. Zaklasyfikowano je pod kodem 20 02 01 – Odpady ulegające biodegradacji. Cała dostarczona ilość została poddana procesowi R12, czyli wymianie odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1 do ustawy o odpadach.

2.5. Pozostałe odpady selektywnie zebrane

Pozostałe odpady zebrane selektywnie reprezentowane są głównie przez grupy odpadów o następujących kodach głównych: 15, 16, 17, 20. Szczegółowe zestawienie kodów odpadów oraz ich ilości znajduje się w rozdziale 7.

2.6. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji

Nawiązując do art. 3b oraz 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poniżej przedstawiono szczegółową analizę uzyskanych przez Gminę Czersk poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji.

Nowa dyrektywa ramowa o odpadach za jeden ze swoich priorytetowych celów uznaje stworzenie „społeczeństwa recyklingu” co, poza oczywistą koniecznością prowadzenia bardzo szerokich działań informacyjnych, wymaga stworzenia odpowiednich struktur organizacyjnych i logistycznych, pozwalających na wyodrębnienie z odpadów komunalnych określonych strumieni odpadów i kierowanie ich do systemów odzysku, w pierwszym rzędzie recyklingu.

W związku z tym dyrektywa 2008/98 nakłada na państwa członkowskie obowiązek podejmowania środków na rzecz promowania wysokiej jakości recyklingu i wszędzie tam, gdzie jest to stosowne i możliwe z technicznego, środowiskowego i gospodarczego punktu widzenia, organizowania w tym celu systemów selektywnej zbiórki, tak aby spełnić niezbędne normy jakości dla właściwych sektorów recyklingu.

Dyrektywa zakłada, iż do roku 2015 selektywna zbiórka odpadów będzie obowiązywać przynajmniej w odniesieniu do papieru, metalu, plastiku i szkła. Zatem państwa członkowskie powinny w konsekwencji, podjąć wszelkie niezbędne środki służące realizacji następujących celów:

- do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości innego pochodzenia, pod warunkiem że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, zostanie zwiększone wagowo do minimum 50%;
- do 2020 r. przygotowanie do ponownego wykorzystania, recyklingu i innych sposobów odzyskiwania materiałów, w tym wypełnianie wyrobisk, gdzie odpady zastępują inne materiały,

w odniesieniu do innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, z wyjątkiem materiału występującego w stanie naturalnym zgodnie z definicją zawartą w kategorii 17 05 04 europejskiego katalogu odpadów, zostanie zwiększone wagowo do minimum 70%.

Poza tym należy również do 2020 r. osiągnąć 35% poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w stosunku do roku 1995.

Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk przedstawiają się następująco:

Tabela nr 2. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji na terenie Gminy Czersk w 2015 r.

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg Rozporządzeń*	Wskaźnik z Rozporządzeń	Osiągnięty przez Gminę wskaźnik
1.	osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	50,00 %	32,88 %
2.	poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy	14,00 %	27,71 %
3.	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych	38,00 %	94,96 %

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645).

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

Ww. wskaźniki uzyskano przy objęciu odbiorem odpadów komunalnych 4.937 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Czersk oraz mieszkańców w liczbie 21.063 (według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.).

Wskaźniki, które zostały zamieszczone w powyższej tabeli są przekazane przez Gminę Czersk, która licząc poszczególne poziomy odzysku i recyklingu opierała się o dane kwartalne przekazywane przez firmy zajmujące się odbiorem odpadów z jej terenu w okresie całego 2015 r. Wymagane wskaźniki zostały przez Gminę Czersk częściowo osiągnięte, co w dalszej perspektywie czasowej pozwala optymistycznie spojrzeć na gospodarowanie odpadami na terenie Gminy. Należy skupić działania w celu niwelacji niekorzystnej wartości wskaźnika osiągniętego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

3. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2015 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2016 i dalsze lata

3.1. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2015 r. na terenie Gminy Czersk

Rok objęty przedmiotową analizą, to rok kalendarzowy, w którym Gmina Czersk realizowała obowiązki prowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmując wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych na jej terenie zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, mające na celu prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami.

System gospodarki odpadami komunalnymi (o którym mówi Uchwała nr VI/62/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług, w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wiązał się z ustaleniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. miesięcznej opłaty uiszczanej przez właścicieli nieruchomości na rzecz Gminy, która w zamian odbierała od właścicieli nieruchomości każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny (zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czersk). Przez selektywne zbieranie odpadów należy rozumieć gromadzenie odpadów w pojemnikach lub workach z podziałem na kolory: żółty - papier, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, zielony - szkło, brązowy - komunalne odpady zielone ulegające biodegradacji i popioły, czarny lub szary - komunalne odpady zmieszane.

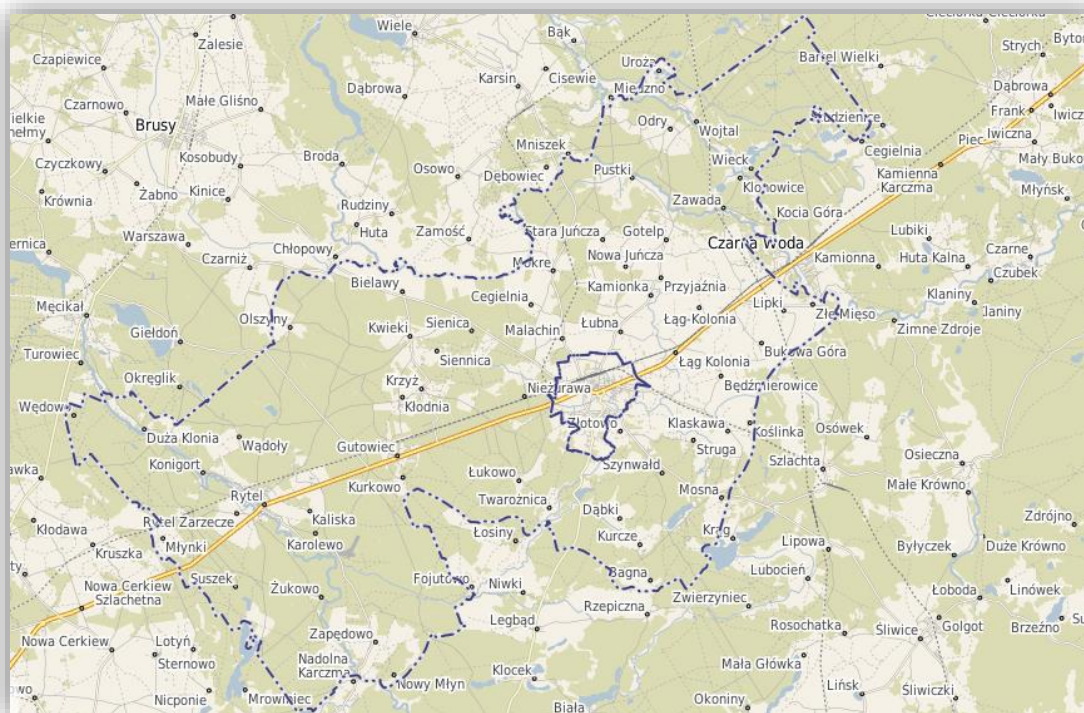
Rozstrzygnięcie przetargu nieograniczonego na odbieranie od właścicieli nieruchomości odpadów komunalnych i transport do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Nowym Dworze na okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2017 r. doprowadziło do wyłonienia firmy Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Czersku. Postępowanie to dotyczyło jednego sektora, na który składał się obszar całej Gminy. Obszar objęty zamówieniem oznaczony jest na Rycinie nr 1. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych na temat liczby nieruchomości obsługiwanych przez wyłonioną firmę w poszczególnych kwartałach okresu objętego analizą.

Tabela nr 3. Liczba nieruchomości objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2015 r.

Kwartał	Liczba nieruchomości objętych zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych w 2015 r.
I kwartał	4593
II kwartał	4645
III kwartał	4680
IV kwartał	4666

Źródło: opracowanie własne.

Rycina nr 1. Teren Gminy Czersk objęty odbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Źródło: <http://czersk.e-mapa.net>.

Gmina Czersk zawarła również umowę nr WO-272-48/2014 z dnia 17 października 2014 r. z Zakładem Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. na przyjmowanie odpadów komunalnych zmieszanych i odpadów ulegających biodegradacji (odpady zielone) oraz umowę nr WO-72-1/63/2014 z dnia 17 października 2014 r. na przyjmowanie odpadów zbieranych selektywnie z terenu gminy. Umowy obowiązują od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2017 r.

Ww. umowy określają postępowanie z odpadami komunalnymi wytworzonymi na terenie Gminy Czersk, a w szczególności:

- zagospodarowanie przyjętych od operatora z terenu Gminy Czersk odpadów w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o. o.;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, pozwoleniem zintegrowanym, decyzjami administracyjnymi, wpisami do rejestru, wpisami do rejestru działalności regulowanej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- dostarczanie przez operatora/przewoźnika działającego na terenie gminy odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne w tym zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, odpadów selektywnie zbieranych.

Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy zawarli indywidualne umowy na odbiór odpadów z firmami wpisanymi do z Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska ilustruje poniższa tabela.

Tabela nr 4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych w 2015 r.

Półrocze	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych w 2015 r.
I półrocze	359
II półrocze	349

Źródło: dane własne Gminy.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych w analizowanym roku w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. byli obciążani przez Gminę Czersk opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uchwałą Nr XXXIII/261/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty; ustalono, iż opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona będzie od gospodarstwa domowego z uwzględnieniem zróżnicowania stawki w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość. Ustalono następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:

1. obniżoną stawkę opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne są gromadzone w sposób selektywny w wysokości:
 - 11,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
 - 21,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
 - 29,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
 - 32,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
 - 36,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.
2. stawkę podstawową w przypadku, gdy odpady komunalne nie są gromadzone w sposób selektywny, w wysokości:
 - 17,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego
 - 32,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
 - 44,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
 - 48,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
 - 54,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.

Od 1 lipca 2015 r. obowiązywały nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z podjętą Uchwałą nr VI/64/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona była od gospodarstwa domowego z uwzględnieniem zróżnicowania stawki w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość. Obowiązywały następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:

1. podstawowa stawka opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne są gromadzone i odbierane w sposób selektywny w wysokości:
 - 14,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego,
 - 27,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
 - 38,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
 - 42,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
 - 47,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.
2. podwyższona stawka opłaty w przypadku, gdy odpady komunalne nie są gromadzone i odbierane w sposób selektywny, w wysokości:
 - 22,00 zł od gospodarstwa domowego jednoosobowego
 - 42,00 zł od gospodarstwa domowego dwuosobowego
 - 57,00 zł od gospodarstwa domowego trzyosobowego
 - 62,00 zł od gospodarstwa domowego czteroosobowego
 - 710,00 zł od gospodarstwa domowego pięcioosobowego lub większego.

Opłaty w analizowanym roku były wnoszone z dołu, do 15-go dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Uchwałą nr VI/65/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustalenia wzoru

deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, położonych w Gminie Czersk pouczono mieszkańców, że należy złożyć w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na nieruchomości pierwszego mieszkańca oraz w ciągu 14 dni od dnia, w którym nastąpiły zmiany w danych określonych w deklaracji. Liczba obowiązujących złożonych deklaracji w 2015 r. wyniosła 4937, z czego ok. 90 % gospodarstw domowych zadeklarowało selektywny sposób gromadzenia odpadów.

Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów komunalnych

W 2015 r. Gmina Czersk jako jeden z partnerów od 2014 r. uczestniczyła w projekcie pn. „Rekultywacja 15 składowisk odpadów komunalnych zlokalizowanych na obszarze działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze”. Gmina doczekała się realizacji inwestycji mającej na celu przeprowadzenie rekultywacji nieczynnego od wielu lat składowiska odpadów w Czersku przy ul. Łukowskiej oraz zamkniętego w ubiegłym roku składowiska odpadów w Nieżurawie. Przedsięwzięcie było realizowane dzięki wsparciu z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013. Projekt miał charakter partnerski i prowadzony był jednocześnie na 15 składowiskach odpadów komunalnych zlokalizowanych na obszarze działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze. Partnerami projektu były samorządy z Powiatu Chojnickiego i Powiatu Człuchowskiego: Gmina Chojnice, Gmina Miejska Chojnice, Gmina Brusy, Gmina Konarzyny, Gmina Debrzno, Gmina Człuchów, Gmina Miejska Człuchów, Gmina Czarne, Gmina Przechlewo i Gmina Czersk. Wykonawcą inwestycji w przypadku obu składowisk zlokalizowanych na terenie Gminy Czersk było Przedsiębiorstwo Budowlano Usługowo Handlowe TERBUD Marian Drożdziel z Drzonowa. Wartość rekultywacji technicznej i biologicznej obu składowisk wyniosła prawie 1,4 mln zł. Zgodnie z umową inwestycja została przeprowadzona w 2014 r. Była ona konsekwencją konieczności zamknięcia dotychczas eksploatowanych składowisk oraz ich rekultywacji, czyli działań zmierzających do odtworzenia starych lub stworzenia nowych walorów użytkowych terenu zajętego przez składowiska. Obowiązek rekultywacji wynikał bezpośrednio z przepisów prawa ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Zakończenie rzeczowe projektu miało miejsce w 2015 r. Wkład własny Gminy Czersk w całość projektu wyniósł 436,449,08 zł.

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Na mocy Uchwały Nr XXXI/254/13 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 października 2013 r. Gmina Czersk powierzyła Zakładowi Usług Komunalnych sp. z o. o. w Czersku zadanie utworzenia i prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). W 2014 r. przygotowano projekt budowlany, kosztorys inwestorski oraz wystąpiono o pozwolenie na budowę Punktu. PSZOK zostanie wybudowany w Czersku na terenie należącym do Zakładu Usług Komunalnych sp. z o.o. (działka nr 318 poł. w obrębie ewidencyjnym Złotowo), w sąsiedztwie istniejącej Oczyszczalni Ścieków w Czersku. Dotychczas mieszkańcy Gminy Czersk mogli korzystać ze stacjonarnego punktu zlokalizowanego w siedzibie RIPOK w Nowym Dworze oraz z punktów mobilnych czynnych w Czersku. Zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do obowiązków gmin należy tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych „w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej takich odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne (...)”. Z uwagi na dużą odległość od dotychczas funkcjonującego PSZOK-u stacjonarnego (ok. 43 km) oraz konieczność zapewnienia odbioru wszystkich kategorii odpadów, spośród wymienionych w ustawie, inwestycja polegająca na wybudowaniu ww. punktu jest w pełni uzasadniona. Planowany termin realizacji zadania ustalono na czerwiec 2016 r.

3.2. Rozbudowa i modernizacja RIPOK – Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór

Działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. zmierzają w kierunku zwiększenia poziomu odzysku, recyklingu, możliwości obniżenia kosztów eksploatacyjnych powodują, iż mimo że instalacja jest nowo wybudowana już teraz powstaje koncepcja rozbudowy i modernizacji zakładu. Planowane przedsięwzięcia mają na celu nie tylko zagospodarowanie odpadów bezproduktywnie składowanych na kwaterze, ale również optymalizację wszystkich etapów procesów w planowanych instalacjach.

Planowane inwestycje to między innymi przedsięwzięcia mające na celu zagospodarowanie odpadów, które z uwagi na wysoką kaloryczność nie mogą być składowane od 2016 r. na kwaterze deponowania odpadów. Jeżeli Spółka nie zrealizuje inwestycji w tym zakresie zmuszona będzie do odsprzedaży tej frakcji energetycznej. Ponadto główne założenia inwestycyjne Spółki koncentrować się będą w najbliższych latach na budowie i uruchomieniu drugiej linii sortowniczej, budowie nowej kompostowni oraz wiaty na surowce wtórne.

3.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na rok 2015 i dalsze lata.

Potrzeby inwestycyjne dla Gminy Czersk na rok 2015 i kolejne lata dotyczą przede wszystkim:

- utworzenia stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów przez ZUK sp. z o.o. w Czersku,
- realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów, któremu sprzyjać ma zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów obejmujących papier, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe,
- rozbudowy i modernizacji ZZO Nowy Dwór;
- zakończenia realizacji projektu rekultywacji dwóch składowisk na terenie Gminy.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2015 r.

4.1. Koszty gospodarowania odpadami w 2015 roku

Wydatki Gminy Czersk poniesione na organizację systemu gospodarowania odpadami w 2015 r. sięgnęły kwoty 2.423.092,19 zł.

Dominujący udział w kosztach związanych z gospodarką odpadami poniesionymi przez Gminę Czersk w 2015 roku miały odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców.

Pozostałe wydatki dotyczą przede wszystkim kampanii informacyjnej (głównie w zakresie praw i obowiązków właścicieli nieruchomości w związku z art. 13 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw), odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadami komunalnymi, obsługi administracyjnej systemu (w tym dystrybucji materiałów informacyjnych), druku deklaracji i ulotek informacyjnych, kampanii informacyjnej i ogłoszeń w prasie.

W 2015 r. koszty systemu gospodarowania odpadami w Gminie Czersk przedstawiały się następująco:

Tabela nr 5. Zestawienie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.

Lp.	Zadanie	Poniesiony koszt w 2015 r.
1.	Zagospodarowanie odpadów komunalnych – faktycznie poniesione wydatki na zagospodarowanie w ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości, które zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk.	880.844,94 zł
2.	Odbieranie odpadów komunalnych na podstawie zawartej umowy z firmą SITA PÓLNOC sp. z o. o. – umowa na okres od 1.07.2013 do 31.12.2014 ryczałt miesięczny w wysokości 64.332,96 zł brutto (f-ra za m-c grudzień 2014 r. płatny w styczniu 2015 r.), odbieranie odpadów komunalnych na podstawie zawartej umowy z firmą Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o. – umowa na okres od 01.01.2015 do 30.06.2017 (ryczałt miesięczny w wysokości 115.199,53 zł brutto) za 11 m-cy - 1.267.194,83 zł brutto	1.331.527,79 zł
3.	Utrzymanie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – umowy: - Punkt stacjonarny w ZZO Nowy Dwór sp. z o.o. oraz mobilny punkt czynny w ostatnią sobotę miesiąca na parkingu przy ul. Kościuszki, - Punkt mobilny czynny w ZUK sp. z o.o. w Czersku w każdą środę i piątek.	101.639,94 zł
4.	Obsługa administracyjna systemu	86.025,62 zł
5.	Kampania informacyjna, ogłoszenia w prasie, dystrybucja zawiadomień o zmianie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	19.566,90 zł
6.	Kary za nieosiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, nałożone przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Słupsku	3.487,00 zł
	Razem:	2.423.092,19 zł

Źródło: opracowanie własne

Wraz z objęciem zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi gminy przejęły szereg obowiązków, wśród których kluczowe to odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz osiągnięcie określonych poziomów odzysku i recyklingu wraz z ograniczeniem masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko. Zgodnie z art. 6 r ust. od 2 do 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.”

4.2. Planowany budżet Gminy Czersk na gospodarkę odpadami w 2016 r.

Gmina Czersk na gospodarkę odpadami na rok 2016 w budżecie zarezerwowała kwotę w wysokości 2.517.705,00 zł, w tym:

- ok. 929.810,64 zł zagospodarowanie odpadów,
- 1.382.394,36 zł - odbieranie odpadów z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy,
- 108.000,00 zł - utrzymanie PSZOK-ów,
- 500,00 zł - wykonanie zastępcze,
- 2.000,00 zł - ogłoszenia w prasie dot. systemu gospodarowania odpadami oraz wydruki materiałów informacyjnych dla mieszkańców,
- 95.000,00 zł - obsługę administracyjną oraz dystrybucję materiałów dla mieszkańców.

5. Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2015 r.

Liczba mieszkańców Gminy Czersk na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 21.063.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w 2015 r. o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12.

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Burmistrza miasta i gminy Czersk z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi brak jest danych dotyczących liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz na pozbywanie się nieczystości ciekłych w 2015 r.

7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Czersk w 2015 r.

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Do zakładu w Nowym Dworze z terenu Gminy Czersk dostarczono 3.687,8 Mg odpadów z grupy 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (na podstawie danych uzyskanych od ZZO). Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu, metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Ponadto do RIPOK-u w Nowym Dworze trafiły też odpady o kodach z grup 20, 17, 16 i 15. Poniżej zostaną wymienione pozostałe odpady komunalne, które trafiły w 2015 roku do instalacji w Nowym Dworze. Są to zarówno odpady oddawane do RIPOK-u przez operatora działającego na terenie gminy (wyłonionego w drodze przetargu przez Gminę Czersk – w 2015 r. była to firma Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o.), odpady dostarczone do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz pozostałe odpady, które dostarczyły firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy, wpisane do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

W zestawieniu uwzględniono również odpady wytworzone w instalacjach zakładu w Nowym Dworze w wyniku przetwarzania odpadów z grupy 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Tabela nr 6. Zestawienie rodzajów i ilości odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Czersk na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa odpadów odebranych od mieszkańców [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez Gminny i Mobilny PSZOK prowadzony przez „ZZO Nowy Dwór” [Mg]	Masa odpadów zebranych od mieszkańców przez Mobilny PSZOK prowadzony przez ZUK Sp. z o.o. [Mg]
1.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	12,1	-	-
2.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	254,9	-	-
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	292,1	-	-
4.	16 01 03	Zużyte opony	26,2	3,1	0,8
5.	16 01 19	Tworzywa sztuczne	0,3	-	-
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	3,9	-
7.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	2,0	-
8.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	-	2,4	-
9.	17 03 80	Odpadowa papa	-	3,4	-

10.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	0,1	-
11.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	14,8	5,1	-
12.	20 01 02	Szkło	-	0,3	-
13.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	-	-	-
14.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,9	0,2	0,2
15.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	-	-	-
16.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,7	0,5	0,1
17.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,4	1,0	-
18.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	-	1,1	-
19.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły	848,5	1,0	-
20.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	64,5	6,2	1,5

Źródło: Roczne sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu Gminy Czersk w roku 2015.

W 2015 r. żadne spośród odebranych z terenu Gminy Czersk zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych nie zostały przeznaczone do składowania. Jedynie pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 powstałe po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych, które nie spełniły wymagań Rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach zostały przekazane do składowania w ilości 1.224,97 Mg.

Prawidłowe funkcjonowanie instalacji w Nowym Dworze pozwoliło całkowicie wyeliminować ze składowania odpady ulegające biodegradacji oraz zmieszane odpady komunalne, które w 2015 r. w ogóle nie trafiły do składowania i w całości zostały podane procesowi R12, czyli wymianie odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 załącznika nr 1 do ustawy o odpadach.

9. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Pomimo osiągnięcia ustawowych poziomów odzysku za rok 2015 we wszystkich z trzech wskaźników: poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania i poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych; papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy; poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych z odebranych z obszaru gminy odpadów komunalnych, które wynosiły odpowiednio 32,88 %, 27,71 % i 94,96 % należałoby się skupić na potencjalnej możliwości braku uzyskania wymaganych wskaźników w następnych latach, ponieważ z biegiem lat wskaźniki będą co raz bardziej wymagające.

Należy zatem rozważyć wielkość i skład strumienia odpadu trafiającego do RIPOK-u. Jest on uzależniony od poniższych czynników:

- rodzaj przetargu – odbieranie/odbieranie i zagospodarowanie,
- objęcie systemem nieruchomości niezamieszkałych,
- kontrola strumienia odpadów,
- system selektywnego zbierania,
- wielkość regionu,
- ilość i rodzaj instalacji w regionie,
- transport odpadów poza region.

Wszystkie wymienione czynniki powinny być kontrolowane i nadzorowane przez gminy tworzące Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Stałe czynniki to wielkość regionu i ilość oraz rodzaj instalacji w regionie.

W tym punkcie dokonano wstępnej próby oceny początków funkcjonowania systemu w Gminie Czersk. Poniżej zamieszczono tabelaryczne zestawienie podstawowych danych dotyczących systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy Czersk.

Tabela nr 7. Podstawowe dane dotyczące gospodarowania odpadami na terenie Gminy Czersk w 2015 r.

Lp.	Czynnik	Gmina Czersk
1.	liczba mieszkańców	21.063
2.	liczba złożonych deklaracji	4937
3.	liczba PSZOK-ów	2
4.	masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01 [Mg]	3.687,8 Mg

Źródło: opracowanie własne

Gmina Czersk to gmina miejsko-wiejska, z dominującą rozproszoną zabudową jednorodzinną, za wyjątkiem miasta Czersk, gdzie również występuje zwarta zabudowa jedno- i wielorodzinna. Największe skupiska ludności stanowią, poza miastem, miejscowości Rytel i Łąg.

Analizując ilość odpadów pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk, dostarczanych do RIPOK ZZO Nowy Dwór w poszczególnych kwartałach należy zwrócić uwagę na spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych w ostatnim kwartale roku z jednoczesnym zauważalnym wzrostem masy oddawanych do instalacji popiołów.

Tabela nr 8. Zestawienie dostarczanych odpadów odebranych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Gminy Czersk w 2015 r.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	12,1
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	254,9
15 01 07	Opakowania ze szkła	292,1
16 01 03	Zużyte opony	26,2
17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,3
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	14,8
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,9
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,7
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,4
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popioły	848,5
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	324,7
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3687,8
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	64,5

Źródło: opracowanie własne

Oplata za niesegregowane odpady komunalna winna być taka, aby większy procent właścicieli nieruchomości zdecydował się na segregowanie odpadów, które powinno być docelowo obowiązkiem mieszkańców. Ustawa o odpadach narzuca na wytwórcę odpadów, a tym jest również każdy właściciel nieruchomości, selektywne gromadzenie wytwarzanych odpadów. Dlatego opłata za odbieranie odpadów zmieszanych powinna mieć charakter sankcyjny. Do pilnych zadań Gminy należy także kontrola systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli firm odbierających odpady. Składane przez nich co pół roku sprawozdania powinny być analizowane na bieżąco tak aby można było korygować nieprawidłowości w trakcie roku kalendarzowego a nie dopiero po analizie zestawień rocznych.

Warto też zauważyć, że w okresie od 20 sierpnia 2015 r. do 11 września 2015 r. w Urzędzie Miejskim w Czersku została przeprowadzona kontrola przez Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Słupsku mająca na celu sprawdzenie realizacji zadań własnych gminy w zakresie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Tabela nr 9. Naruszenia i nieprawidłowości.

Lp.	Dokładnie dla każdego rodzaju nieprawidłowości	Dowód (dokumentacja audiowizualna, protokół oględzin, wyniki pomiarów, dokumenty zakładu, opinia eksperta itp.)	Wymienienie punktu pozwolenia lub przytoczenie aktu prawnego (art., par., ust., pkt.) lub innego dokumentu (zgłoszenia, informacje, itp.)
1.	Na stronie internetowej gminy nie zamieszczono informacji o poziomach osiągniętych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które nie działają na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1, i nie świadczą takiej usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 6f ust. 2.	ustalenia kontroli	art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
2.	W 2013 r. Gmina nie osiągnęła wymaganego poziomu ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, do nie więcej niż 50% wagowo w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	ustalenia kontroli	art. 3c ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
3.	W 2014 r. Gmina nie osiągnęła wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.	ustalenia kontroli	art. 3b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Źródło: protokół kontroli nr SLU 136/2015, str. 15-16.

Odpowiedzi na główne pytania analizy

W celach i podstawowych założeniach niniejszej analizy postawiono kilka pytań, na które odpowiedzi udzielić ma przedmiotowe opracowanie. I tak:

1. Czy na terenie Gminy Czersk system gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelniony, tj. czy objęcie nim aktualnego kręgu podmiotów zapewnia prawidłową realizację obowiązków Gminy?

Jak każde przedsięwzięcie, wprowadzane w życie tak i system gospodarowania odpadami wymaga pewnych dopracowań. Po 2,5 roku jego działania widać, że system należy uszczelnić i pracować nad wdrożeniem takich rozwiązań, aby wszystkie podmioty nim objęte we właściwy sposób postępowały z odpadami. Należy dostosować system do zmieniających się przepisów, jak również stworzyć bazę przedsiębiorców, którzy powinni posiadać podpisane umowy na wywóz odpadów z podmiotami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Czerska. Bieżąca kontrola ww. podmiotów stanowi kolejne zadanie sprzyjające uszczelnianiu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W związku z powyższym od 1 stycznia 2016 r. systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez część roku naliczając ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

2. Czy na terenie Gminy Czersk prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów komunalnych u „źródła”?

Na dzień 31 grudnia 2015 r. około 90 % właścicieli nieruchomości zadeklarowało zbieranie odpadów w sposób selektywny. Z tego około 2 % to gospodarstwa domowe, co do których toczyły się postępowania administracyjne zmierzające do ustalenia obowiązku opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wstępnie określiły chęć segregacji odpadów komunalnych. Jest to istotne z punktu widzenia utrzymania odpowiednich wskaźników nałożonych na Gminę przez przepisy prawa. Niemniej jednak należy bacznie obserwować i monitorować jakość selektywnej zbiórki u źródła: czy faktycznie mieszkańcy wykonują swoje obowiązki zgodnie ze złożonymi deklaracjami.

3. Ile wynosiła w 2015 r. masa odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowanie?

Wg danych posiadanych przez RIPOK Nowy Dwór tego rodzaju odpad w ogóle nie został przekazany do składowania na kwaterze odpadów. Ilość, która została zebrana została w całości poddana innym procesom, co zostało opisane w punkcie 2.2 niniejszego opracowania. Z kolei odpady ulegające biodegradacji pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych zostały wydzielone w procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów a także trafiły do kompostowni i zostały ustabilizowane, co w myśl obecnie obowiązujących przepisów prawa oznacza, że utraciły status odpadów biodegradowalnych nieszkodliwych na kwaterze. Szczegółowo opisano to w punkcie 2.3.

4. Czy na terenie Gminy Czersk wybudowano nowoczesne instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych w sposób inny niż składowanie odpadów?

Nie, instalacja obsługująca strumień odpadów pochodzących z terenu gminy Czersk jest zlokalizowana na terenie Gminy Chojnice. Taką instalację wybudowano i oddano do użytku w Nowym Dworze koło Angowic. Jest to Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych. Dysponuje technologią mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady z terenu Gminy Czersk trafiają do niej zgodnie z rejonizacją określoną w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

5. Czy na terenie Gminy Czersk całkowicie eliminuje się nielegalne składowiska odpadów?

Obecnie nie stwierdzono nielegalnych składowisk odpadów na terenie Gminy Czersk. Obszar Gminy jest bieżąco monitorowany w tym zakresie. Ponadto Zakład Zagospodarowania

Odpadów „Nowy Dwór” Sp. z o.o. również na swojej stronie internetowej udostępnił aplikację, w ramach której można zgłosić dzikie składowiska odpadów.

7. Czy Gmina prowadzi w sposób właściwy monitoring postępowania z odpadami komunalnymi zarówno przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości?

Trudno określić w sposób dokładny i jednoznaczny, czy Gmina właściwie prowadzi monitoring zarówno właścicieli nieruchomości i operatorów. Konieczne jest sprostanie nowym wyzwaniom oraz podjęcie działań, o których mowa w punkcie 1.

Wnioski:

- konieczne jest bieżące prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych;
- należy zwiększyć nadzór nad wdrożonym systemem, propozycję sposobu zwiększenia nadzoru zaproponowano w punkcie 9 (odpowiedzi na główne pytania analizy);
- należy systematycznie weryfikować deklaracje złożone przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwować sankcje za niestosowanie się do złożonych deklaracji;
- zapewnienie pojemników do gromadzenia odpadów szklanych oraz odpadów z tworzyw sztucznych, papieru, metalu i opakowań wielomateriałowych oraz zwiększenie częstotliwości odbioru drugiej z wymienionych grup odpadów powinno zachęcić mieszkańców do dokładniejszej segregacji odpadów,
- Gmina Czersk powinna zintensyfikować kontrole systemu strumienia odpadów a to oznacza zaostrzenie kontroli działającego na jej terenie operatora zajmującego się odbieraniem odpadów od właścicieli nieruchomości; składane przez niego co pół roku sprawozdania powinny być analizowane na bieżąco tak, aby można było korygować nieprawidłowości w trakcie roku kalendarzowego, a nie dopiero po analizie zestawień rocznych. W tym zakresie również wskazana byłoby podtrzymanie ścisłej współpracy z RIPOK Nowy Dwór w celu kontroli i weryfikacji tych sprawozdań;
- istotna jest również kontrola elektronicznego systemu umożliwiającego monitorowanie tzw. trasówek pojazdów działającego operatora oraz bieżące reagowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości, jak np. transportu odpadów poza region;
- należy także sprawdzić, czy właściciele nieruchomości posiadają wystarczające ilości pojemników, jak również czy pojemniki te zapewniają zgodne z obowiązującym regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy selektywne gromadzenie odpadów;
- należy zwrócić uwagę na to, czy pojemniki do gromadzenia odpadów są oznaczone we właściwy sposób.

10. Materiały wykorzystane

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 przyjęty uchwałą nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Czersk na lata 2004 – 2007 z perspektywą na lata 2008 – 2011;
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 maja 2009 r. a także o ustawy i akty wykonawcze dotyczące problematyki gospodarki odpadami;
- Sprawozdanie Burmistrza Czerska z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.;
- Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2015 opracowane przez ZZO „Nowy Dwór” Sp.z o.o.;
- Plany inwestycyjne ZZO „Nowy Dwór” Sp. z o.o.;
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. - Dz. U. z 2016 r., poz. 250).
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. - Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (t. j. - Dz. U. z 2015 r., poz. 687);
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1688);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobów obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno–biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1052);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645);
- Uchwała nr VI/61/15 Rady Miejskiej w Czersku z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Czersk.